

KODEKS ETYKI

RADCY PRAWNEGO

Spis treści

PREAMBU/ A	2
Dział Przepisy ogólne (art. 1-6)	2
Dział Podstawowe wartości i obowiązki etyczne zawodu radcy prawnego (art. 7-15).....	6
Dział Wykonywanie zawodu	9
Rozdział Tajemnica zawodowa (art. 16- 28)	99
Rozdział Zajęcia niedopuszczalne. Konflikt interesów (art. 29-35)	13
Rozdział Informowanie o wykonywaniu zawodu. Pozyskiwanie klientów. (art. 36-40)	18
Rozdział Wynagrodzenie. Rodki klienta (art. 41-42).....	24
Rozdział Wolność słowa i pisma (art. 43-44).....	26
Rozdział Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (art. 45).....	28
Dział Szczególne zasady wykonywania zawodu	29
Rozdział Wspólne wykonywanie zawodu (art. 46-48).....	29
Rozdział Wiadzczenie pomocy prawnej na rzecz osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej (art. 49).....	31
Dział Stosunki z klientem (art. 50-55)	32
Dział Stosunek do sądów i urzędów (art. 56-58).....	35
Dział Stosunki pomiędzy radcami prawnymi (art. 59-66)	35
Dział Stosunki radcy prawnego z samorządem (art. 67- 73)	39

PREAMBU/ A

Zwa ywszy, e

- zawód radcy prawnego jest zawodem zaufania publicznego, a istnienie niezale nego samorz du radców prawnych sprawuj cego piecz nad wykonywaniem zawodu jest warunkiem ochrony praw człowieka i obywatela oraz istnienia demokratycznego pa stwa prawnego;
- zawód radcy prawnego jest powo eny do udzielania pomocy prawnej, wspó dzia nia w ochronie praw i wolno ci obywatelskich oraz w kształc owaniu i stosowaniu prawa, a radca prawny wype cia szczególnie misj spo czn s c sprawiedliwo ci;
- radca prawny jest obowi zany sumiennie wykonywa zawód oraz stosowa zasady etyki zawodowej stanowi ce moralne podstawy zawodu
- wykonywanie zawodu nak ada na radc prawnego obowi zki wobec klienta, s dów oraz innych organów przed którymi radca prawny broni praw klienta, innych radców prawnych i ich samorz du oraz spo cze stwa;
- w toku dotychczasowego wykonywania zawodu radcy prawnego zosta y ukształc owane i przyj te przez jego przedstawicieli idea y i obowi zki etyczne

przyjmujemy co nast puje

Dział

Przepisy ogólne

art. 1

1. Postanowienia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (zwanego dalej „Kodeksem”) obowiązują radców prawnych oraz odpowiednio aplikantów radcowskich.
2. Prawnik zagraniczny świadczący w Rzeczypospolitej Polskiej pomoc prawną w zakresie odpowiadającym zawodowi radcy prawnego obowiązany jest przestrzegać zasad etyki zawodowej w zakresie wskazanym w przepisach odrębnych.

art. 2

1. Radca Prawny świadczący pomoc prawną za granicą obowiązany jest przestrzegać postanowień Kodeksu, a także zasad obowiązujących w państwie goszczącym.
2. Kodeks Etyki CCBE jest wiążący dla radcy prawnego podczas jego działalności transgranicznej, tj. podczas:
 - wszelkich kontaktów zawodowych radcy prawnego z prawnikami z innych Państw Członkowskich Rady Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE), oraz
 - działalności zawodowej radcy prawnego na terenie innego Państwa Członkowskiego CCBE, niezależnie od tego czy radca prawny fizycznie się w nim znajduje.

art.3

1. Nieprzestrzeganie zasad etyki zawodowej stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej.

2. Radca prawny oraz aplikant radcowski nie mogą być pociągani do odpowiedzialności dyscyplinarnej za czyn popełniony przed wpisaniem na list radców prawnych lub list aplikantów radcowskich.
3. Radca prawny odpowiada za czyn popełniony po wpisaniu go na list aplikantów radcowskich.
4. Prawnik zagraniczny świadczący w Rzeczypospolitej Polskiej pomoc prawną w zakresie odpowiadającym zawodowi radcy prawnego ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną według zasad określonych w przepisach odrębnych.

art. 4

Radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązany jest używać tytułu zawodowego radca prawny. Nie narusza to prawa do informowania o posiadaniu innych tytułów zawodowych.

art. 5

Rada okręgowej izby radców prawnych, jej dziekan, a także każdy radca prawny i aplikant radcowski mogą zwrócić się do Krajowej Rady Radców Prawnych o wyjaśnienie przepisów zawartych w Kodeksie.

art.6

Występujące w Kodeksie określenia oznaczają :

- a) ustawa o radcach prawnych- ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2010 r. 10 poz. 65 z późn. zm.)

- b) ustawa o prawnikach zagranicznych- ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2002 nr 126 poz. 1069. z późn. zm)
- c) Kodeks Etyki CCBE- Kodeks Etyki Prawników Europejskich przyjęty przez Radę Adwokatur i Stowarzysze Prawniczych Europy i uznany za wiążący dla radców prawnych uchwałą nr 8 IX Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 6 listopada 2010 r.
- d) klient- osoba zlecająca radcy prawnemu lub kancelarii świadczenie pomocy prawnej, a także pracodawca, któremu radca prawny świadczy pomoc prawną na podstawie stosunku pracy (stosunku służbowego) oraz osoba, która ujawniła radcy prawnemu informacje w celu świadczenia pomocy prawnej- w uzasadnionych okolicznościach sprawy przekonaniu, że pomoc ta będzie świadczona.
- e) kancelaria- każda organizacyjno-prawna forma wykonywania zawodu radcy prawnego przewidziana w ustawie o radcach prawnych.
- f) osoba z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód- adwokat, rzecznik patentowy, doradca podatkowy, prawnik zagraniczny wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy o prawnikach zagranicznych- który zgodnie z przepisami ustawy o radcach prawnych może być współnikiem spółki w której radca prawny wykonuje zawód.
- g) samorząd radców prawnych- utworzony ustawą o radcach prawnych, samorząd zawody, który na podstawie art. 17 ust. 1 Konstytucji RP reprezentuje radców prawnych jako osoby wykonujące zawód zaufania publicznego i sprawuje pieczęć nad

należącym do wykonywania zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

h) osoba najbliższa – osoba wskazana w art. 115 § 11 Kodeksu Karnego

Dział II

Podstawowe wartości i obowiązki etyczne zawodu radcy prawnego

art. 7

Radca prawny obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe zgodnie z prawem oraz zasadami etyki zawodowej zawartymi w Kodeksie i wynikającymi z ogólnych zasad moralnych oraz dobrymi obyczajami przyjętymi przez społeczność radcowską.

art. 8

1. Niezależne wykonywanie zawodu radcy prawnego jest gwarancją ochrony praw i wolności obywatelskich, rzetelności prawa oraz prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.
2. Radca prawny powinien być wolny od wszelkich wpływów wynikających z jego osobistych interesów, nacisków z zewnątrz, sugestii, groźb, oraz ingerencji bezpodstawnie lub po prostu z jakiegokolwiek strony lub z jakiegokolwiek powodu. Wyrażone przez kogokolwiek polecenia czy wskazówki nie zwalniają radcy prawnego z obowiązku rzetelnego i uczciwego wykonywania czynności zawodowych.
3. Radca prawny nie może naruszać obowiązków etycznych i zawodowych w celu spełnienia oczekiwań klienta, sądu, innego organu lub osób trzecich.

art. 9

Radca prawny przy wiadczeniu pomocy prawnej kieruje si lojalno ci wobec klienta w celu ochrony jego praw i interesów.

art. 10

1. Istota zawodu radcy prawnego polega na tym, e uzyskuje on od klienta na zasadzie poufno ci informacje, których klient nie ujawni by nikomu.
2. Dochowanie tajemnicy zawodowej jest prawem i obowizkiem radcy prawnego. Stanowi podstaw zaufania klienta i jest gwarancj praw i wolno ci obywatelskich, a tak e s y sprawiedliwo ci.

art. 11

Obowizek unikania przez radc prawnego konfliktu interesów s y zapewnieniu niezale no ci, a tak e dochowaniu tajemnicy zawodowej oraz lojalno ci wobec klienta.

art. 12

1. Radca prawny obowizany jest dba o godno zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynno ci zawodowych ale równie w dzia lno ci publicznej i w yciu prywatnym.
2. Naruszeniem godno ci zawodu jest post powanie, które mog by poni y radc prawnego w opinii publicznej lub podwa y zaufanie do zawodu.

art. 13

1. Czynno ci zawodowe radca prawny wykonuje rzeczowo i sumiennie oraz z nale yt staranno ci uwzgl dniaj c profesjonalny charakter dzia lania.
2. Radca prawny nie mo e podj si prowadzenia sprawy je eli nie posiada odpowiedniej wiedzy lub do wiadczenia. Mo e jednak przyj spraw , je eli zapewni

sobie współpracować, posiadając tego stosowną wiedzę lub do wiadomości, radcy prawnego lub adwokata.

Wariant

Dodajemy także innej osoby z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód

3. wiadczyć pomoc prawną radca prawny postępuje uczciwie, dochowuje powściągliwość w okazywaniu osobistego stosunku do klienta, jego przeciwnika, sądu bądź organu przed którym występuje, a także zachowuje ogólnie w używanych sformułowaniach.

art.14

Radca prawny dochowuje lojalności i koleżeństwa wobec członków samorządu radców prawnych, a także poszanowania dla samorządu zawodu.

art.15

1. Obowiązkiem radcy prawnego jest dbać o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne.
2. Radca prawny obowiązany jest brać udział w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu.
3. Krajowa Rada Radców Prawnych może określić dziedziny prawa oraz wymagania w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, których spełnienie w przebiegu doskonalenia zawodowego uprawnia radcę prawnego do informowania o posiadaniu specjalnej wiedzy i umiejętności w określonej dziedzinie prawa.

Nie narusza to prawa każdego radcy prawnego do informowania o misji, strategii i profilu działalności kancelarii oraz preferowanych zakresach praktyki zawodowej.

Dział III

Wykonywanie zawodu

Rozdział I

Tajemnica zawodowa

art. 16

1. Tajemnica zawodowa obejmuje wszystkie informacje dotyczące klienta i jego spraw, ujawnione radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskane w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych, niezależnie od rodzaju tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia.
2. Tajemnica zawodowa obejmuje również wszelkie wytwarzane przez radcę prawnego dokumenty, a w szczególności zawierające stanowisko co do prawa, oraz korespondencje radcy prawnego z klientem oraz osobami uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy o powstanie dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej.
3. Tajemnicę zawodową objęte są także informacje ujawnione radcy prawnemu przed podjęciem przez niego czynności zawodowych, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że ujawnienie nastąpiło dla świadczenia pomocy prawnej i uzasadnione byłoby oczekiwanie, że radca prawny będzie ją świadczył.
4. Tajemnicę zawodową objęte są wszelkie informacje związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego uzyskane przez samorząd radców prawnych dla realizacji jego ustawowych zadań, chyba że ustawa stanowi inaczej.

art. 17

Dochowanie tajemnicy zawodowej obejmuje nie tylko zakaz ujawniania informacji i dokumentów, o których mowa w art. 15 Kodeksu, ale również zakaz skorzystania z nich w interesie własnym lub innej osoby, chyba że przepisy prawa lub Kodeksu stanowi inaczej.

art. 18

1. Radca prawny przeciwko któremu prowadzone jest postępowanie groźące zastosowaniem sankcji karnych, administracyjnych lub dyscyplinarnych może ujawnić organom prowadzącym postępowanie informacje i dokumenty objęte tajemnicą zawodową tylko w zakresie, w jakim, jest to niezbędne dla ochrony jego praw. Odnosi się to także do prowadzonego przez radcę prawnego sporu zwiadanego ze świadczonej pomocy prawnej.
2. W przypadku o którym mowa w ust. 1 radca prawny powinien podjąć starania o wyłączenie jawności postępowania.
3. Radca prawny wykonuje wynikające z Kodeksu obowiązki wobec, realizując tego ustawowe zadania, samorządu radców prawnych, a w szczególności korzystając z prawa do zwolnienia wyjątkowego, uprawniony jest do ujawniania w niezbędnym zakresie okoliczności objętych tajemnicą zawodową.

art. 19

1. Radca prawny nie może ujawnić faktu świadczenia pomocy prawnych klientowi chyba że przepis prawa stanowi inaczej lub klient wyraził na to zgodę.
2. Radca prawny ujawnia w postępowaniu w którym zastępuje klienta informacje objęte tajemnicą zawodową tylko w zakresie, w jakim wynika to z wyraźnej lub dorozumianej woli klienta.

art. 20

1. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej jest nieograniczony w czasie i istnieje również po ustaniu stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pomocy prawnej.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej istnieje również po zaprzestaniu wykonywania zawodu.

art. 21

Radca prawny obowiązany jest udzielić przedstawiciela samorządu radców prawnych w przeszukaniu, w wyniku którego mogłoby dojść do ujawnienia tajemnicy zawodowej

art. 22

1. Radca prawny powinien podejmować wszelkie przewidziane prawem środki dla uniknięcia określonego w przepisach prawa zwolnienia go z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.
2. O takim postępowaniu w celu zwolnienia z tajemnicy i podjętych środkach radca prawny powinien poinformować Prezydium Rady Izby do której należy.

art. 23

Wariant I

1. Radca prawny nie może zgłaszać dowodu z przesłuchania w charakterze świadka innego radcy prawnego lub adwokata dla ustalenia okoliczności objętych obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej

Wariant II

1. Radca prawny nie może zgłaszać dowodu z przesłuchania w charakterze świadka innego radcy prawnego lub innej osoby z której radca prawny może na podstawie

przepisów prawa wspólnie wykonywa zawód - dla ustalenia okoliczności objętych tym obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej.

2. Zakaz o którym mowa w ust. 1 nie obowiązuje w przypadkach wskazanych w art. 17

art. 24

Radca prawny obowiązany jest zachować tajemnicę, także wobec sądów i innych organów orzekających w sprawie, przebieg i treść pertraktacji ugodowych.

art. 25

Radca prawny winien zapewnić, by osoby z nim współpracujące przy wykonywaniu czynności zawodowych dochowały poufności w zakresie objętych jego tajemnicą zawodową i wyraził je do tego zobowiązanie, wskazując, na zważając z ujawnieniem ich odpowiedzialność prawną.

art. 26

Radca prawny obowiązany jest zabezpieczyć przed niepowołanym ujawnieniem wszelkie informacje objęte tajemnicą zawodową, niezależnie od ich formy i sposobu utrwalenia. Dokumenty i nośniki zawierające informacje poufne należy przechowywać w sposób chroniący je przed zniszczeniem, zniekształceniem lub zaginięciem. Dokumenty i nośniki przechowywane w formie elektronicznej powinny być objęte odpowiednią kontrolą dostępu oraz zabezpieczeniem systemu przed zakłóceniem działania, uzyskaniem nieuprawnionego dostępu lub utratą danych. Radca prawny powinien kontrolować dostęp osób współpracujących do takich dokumentów i nośników.

art. 27

Uycie określonych środków przekazu w komunikacji z klientem niezapewniających zachowania poufności wymaga uzyskania jego zgody.

art. 28

W przypadku gdy na danie klienta radca prawny kieruje do odpowiednich organów zawiadomienie o okolicznościach wskazujących na popełnienie czynu zabronionego prawem ujawnionego w związku z świadczeniem pomocy prawnej obowiązyany jest wyraźne wskazanie, że dokonuje tego w imieniu i z upoważnienia klienta.

Rozdział 2

Zajęcia niedopuszczalne. Konflikt interesów.

art. 29

1. Radca prawny nie może zajmować się sprawami ani w jakikolwiek sposób uczestniczyć w czynnościach, które ograniczająby jego niezależność, uwieczniają godność zawodu lub podważają do niego zaufanie albo stwarzają ryzyko naruszenia tajemnicy zawodowej.
2. Radca prawny nie powinien brać udziału lub pomagać osobom trzecim w świadczeniu przez siebie pomocy prawnej w celu zarobkowym - w sposób niejawny dla klienta (w szczególności w charakterze osoby używającej nazwiska, cichego wspólnika lub pomocnika).

Wariant I

3. Radca prawny nie może brać udziału lub pomagać (w szczególności poprzez przyjmowanie lub wykonywanie zleceń) w świadczeniu pomocy prawnej na rzecz klientów osób trzecich, które świadczy swoim klientom pomoc prawną w celach

zarobkowych, jeżeli osoby te nie działają zgodnie z ustawą o radcach prawnych w zakresie odnoszącym się do form wykonywania zawodu radcy prawnego i przedmiotu ich działalności.

Wariant II

3. Radca prawny nie może brać udziału lub pomagać (w szczególności poprzez przyjmowanie lub wykonywanie zleceń) w świadczeniu pomocy prawnej na rzecz klientów osób trzecich, które świadczy klientom pomoc prawną w celach zarobkowych - jeżeli naruszałoby to ustawę o radcach prawnych lub Kodeks.

art. 30

1. Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej jeżeli wykonywanie czynności zawodowych naruszałoby lub stwarzałoby znaczne ryzyko naruszenia tajemnicy zawodowej, ograniczenia jego niezależności albo gdy posiadana przez niego wiedza o sprawach innego klienta lub osób na rzecz których uprzednio wykonywał czynności zawodowe dawałaby klientowi nieuzasadnioną przewagę.
2. Jeżeli okoliczności o których mowa w ust. 1 ujawni się w czasie prowadzenia sprawy radca prawny obowiązany jest się z niej wycofać, a w szczególności wypowiedzieć pełnomocnictwo klientom.
3. Obowiązki o których mowa w ust. 1 i ust. 2 odnoszą się również do radcy prawnego przyjmującego pełnomocnictwo substytucyjne.

art. 31

Radca prawny nie może udzielić pomocy prawnej jeżeli:

- a. brał udział w sprawie jako przedstawiciel organów władzy publicznej lub osoba pełniąca funkcję publiczną albo jako arbiter, mediator lub biegły,
- b. zeznawał jako świadek w sprawie lub o okolicznościach sprawy,
- c. osoba najbliższa albo z jakichkolwiek przyczyn zależna od radcy prawnego brała lub bierze udział w rozstrzygnięciu sprawy,

Wariant I

- d. sprawa dotyczy radcy prawnego lub adwokata wykonującego czynności zawodowe w tym samym czasie na rzecz tego samego klienta,

Wariant II

- d. sprawa dotyczy radcy prawnego, adwokata lub innej osoby z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód -- o ile wykonuje czynności zawodowe w tym samym czasie na rzecz tego samego klienta.
- e. był albo pozostaje w bliskich stosunkach z przeciwnikiem swojego klienta lub osobą zainteresowaną w niekorzystnym dla klienta rozstrzygnięciu sprawy,
- f. osoba najbliższa radcy prawnemu jest pełnomocnikiem strony przeciwnej lub wykonywał na jej rzecz w tej sprawie inną pomoc prawną.

art. 32

1. Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klientów jeżeli ich interesy są lub istnieje znaczne ryzyko, że mogą być sprzeczne w tej samej sprawie lub sprawie z nimi związanej.
2. Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klienta jeżeli przeciwnik klienta jest również jego klientem w jakiegokolwiek sprawie.

3. Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klienta którego interesy są sprzeczne z interesami osób na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej.

art. 33

1. Radcy prawnemu nie wolno doradzać :
 - a. Klientowi, którego interesy są sprzeczne z interesami innego klienta w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej;
 - b. Klientowi, jeżeli jego interesy są sprzeczne w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej z interesami osoby na rzecz której radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe.
2. Zakazy doradzania o których mowa w ust. 1 nie obowiązują, jeżeli klient lub klienci oraz osoby na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe wyrazili na takie działania zgodę.
3. Zgoda powinna być wyrażona na piśmie, po uprzednim pisemnym poinformowaniu przez radcę prawnego klienta lub klientów oraz osób na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe o: okolicznościach stanowiących istotny konflikt interesów i jego źródle, skutkach proponowanego działania, ryzyku z tym związanym, a także o możliwościach wyuczonych przez taką zgodę działaniach alternatywnych.

art. 34

1. Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej klientowi jeżeli w danej sprawie lub sprawie z nią związanej pomiędzy klientem a radcą prawnym istnieje sprzeczność interesów lub znaczne ryzyko jej wystąpienia, a także jeżeli czynności zawodowe

dotyczy osoby lub majątku radcy prawnego albo osoby mu najbliższej -- chyba, że czynno odnosi się do wspólnych z klientem roszczeń, działań lub interesów.

2. Transakcja majątkowa radcy prawnego z klientem powinna być poprzedzona poinformowaniem klienta na piśmie o istotnych elementach przyszłej umowy tak, aby klient miał praktyczną możliwość skorzystania z porady innego prawnika.

Nie dotyczy to transakcji dokonywanych w ramach zwykłej działalności klienta.

art. 35

Wariant I

Jeżeli w sprawie w której pomoc prawną świadczy wieloosobowa struktura wspólnego wykonywania zawodu przez radców prawnych (spółka, zespół lub inny podmiot) wystąpi konflikt interesów w stosunku do jednego lub niektórych radców prawnych -- obowiązek powstrzymania się od działania odnosi się nie tylko do radcy prawnego prowadzącego sprawę i radców prawnych z nim współpracujących, ale również do pozostałych radców prawnych wykonujących zawód w tym podmiocie albo stale z nim współpracujących.

Wariant II

1. Jeżeli w sprawie w której pomoc prawną świadczy wieloosobowa struktura wspólnego wykonywania zawodu przez radców prawnych (spółka, zespół lub inny podmiot) wystąpi konflikt interesów w stosunku do jednego lub niektórych radców prawnych -- inny radca prawny wykonujący zawód w tym podmiocie lub stale z nim współpracujący może w takim przypadku świadczyć pomoc prawną, jeżeli podmiot posiada podpisaną przez wszystkich radców prawnych politykę (*porozumienie w sprawie*) unikania konfliktu interesów.

2. Polityka (*porozumienie w sprawie*) unikania konfliktu interesów powinno zawierać określenie procedur służących skutecznemu, biernemu ustalaniu istnienia, lub znaczącego ryzyka wystąpienia konfliktu interesów, a także wskazywać sposób realizacji wymogów o których mowa w ust. 3.
3. Radca prawny może świadczyć pomoc prawną w przypadku o którym mowa w ust. 1 jeżeli:
 - a. poinformował klientów lub osoby na rzecz których uprzednio świadczono pomoc prawną o konflikcie interesów i stosowanej przez ten podmiot polityce (*porozumieniu w sprawie*) w sprawie unikania konfliktu interesów oraz uzyskał ich zgodę na wykonywanie czynności zawodowych oraz
 - b. nie ma i nie miał uprzednio w tej sprawie dostępu do dokumentów objętych tajemnicą zawodową lub zawierających wiedzę, która dawałaby nieuzasadnioną przewagę nowemu klientowi, a także
 - c. nie kontaktuje się z osobami, które mają dostęp do tych dokumentów, a także
 - d. osoby współpracujące z radcą prawnym, w tym personel pomocniczy, spełniają również powyższe warunki.

Rozdział 3

Informowanie o wykonywaniu zawodu. Pozyskiwanie klientów.

art. 36

1. Informowanie o wykonywaniu zawodu oraz działania z nim związanej jest prawem radcy prawnego.

2. Informowaniem jest inicjowane przez radcę prawnego działanie nie stanowiące bezpośrednio propozycji zawarcia umowy z konkretnym klientem, bez względu na jego formę, treść i rodki techniczne.
3. Informacja może zawierać w szczególności następujące dane:
 - a. imię i nazwisko (wraz ze zdjęciem), ukończony wykształcenie zawodowe, posiadane tytuły zawodowe (w tym również uprawniające do wykonywania innego zawodu zaufania publicznego), tytuły i stopnie naukowe, kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności zawodowe (w tym również dodatkowe, a w szczególności wynikające z dotychczasowej praktyki zawodowej, pełnionych funkcji i zajmowanych stanowisk), możliwości świadczenia usług w językach obcych, preferowane zakresy praktyki zawodowej, datę rozpoczęcia działalności kancelarii lub spółki, wykaz publikacji związanych z zawodem, przyznane tytuły lub nagrody związane z wykonywaniem zawodu;
 - b. logotyp Krajowej Izby Radców Prawnych, forma prawnego wykonywania zawodu wraz z oznaczeniem indywidualizującym, siedzibę i adres kancelarii (jej lokalizację i dojazd), formy kontaktów z klientem (w tym komunikacji elektronicznej), zasady świadczenia usług, zasady kształtowania wynagrodzenia (w tym jego formy lub wysokość), nazwiska wspólników i zawody wykonywane przez nich w kancelarii, osoby lub spółki z którymi radca prawny stale współpracuje (w tym również wykonujące usługi związane ze świadczeniem pomocy prawnej, w szczególności biegłych rewidentów, doradców finansowych, personalnych lub ubezpieczeniowych, tłumaczy oraz rzeczoznawców, wysokość posiadanego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności zawodowych;

- c. o prowadzeniu przez radcę prawnego innej dopuszczalnej działalności ci pozostającej w związku ze świadczeniem pomocy prawnej, w szczególności ci arbitra, mediatora, powiernika;
- d. przydatne w tworzeniu, utrzymaniu, poszerzaniu zaufania i dobrej relacji z klientem, a także pozytywnego wizerunku radcy prawnego, obejmujące w szczególności informowanie o misji, strategii i profilu działania kancelarii, zasadach opieki nad klientem, zasadach i trybie składania skarg lub reklamacji, udogodnieniach dla klienta;
- e. o uczestniczeniu w rankingach prawniczych i zajętych miejscach -- jeżeli sone prowadzone zgodnie z zasadami ustalonymi uchwałą właściwego organu samorządu radców prawnych
- f. o referencjach, rekomendacjach, rodzajach prowadzonych spraw, transakcji lub procesów oraz wynikach finansowych kancelarii.

art. 37

Zakazane jest informowanie sprzeczne z prawem, dobrymi obyczajami lub godnością zawodu radcy prawnego, a w szczególności ci:

- a. niezgodne z rzeczywistością lub wprowadzające w błąd;
- b. naruszające tajemnicę zawodową ;
- c. ograniczające klientowi swobodę wyboru poprzez powoływanie się na osobiste wpływy lub znajomość, wykorzystywanie zaufania lub przymusowego pośrenia, nadużycie zaufania, wywieranie presji, udzielanie nierzetelnych obietnic lub gwarancji;
- d. narzucające się , w szczególności ci poprzez naruszenie sfery prywatności;

- e. zawierające bezpośrednie porównywanie jakości czynności zawodowych z innymi, umożliwiającymi do identyfikacji, osobami;
- f. zawierające wykaz klientów lub dane umożliwiające ich identyfikację o ile nie wyrazili na to zgody. Jednakże radca prawny nie może informować o klientach oraz prowadzonych ich sprawach karnych, rodzinnych i opiekuńczych.

art. 38

1. Pozyskiwaniem klienta jest, bez względu na formę, treści i środki techniczne, każde działanie radcy prawnego będące bezpośrednią propozycją zawarcia umowy z konkretnym klientem (pozyskanie zlecenia).
2. Radca prawny może pozyskiwać klientów w sposób zgodny z prawem, dobrymi obyczajami i godnością zawodu, a w szczególności bez naruszania przepisów o których mowa w art. 37.

art. 39

1. Radca prawny nie może przyjmować wynagrodzenia lub innego świadczenia za skierowanie klienta.
2. Zakaz o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy ustalonego w umowie wynagrodzenia lub innego świadczenia za przejście praktyki lub jej części (w tym za sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego części) od radcy prawnego, adwokata lub innej osoby z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód -- albo od ich spadkobierców.
3. Radca prawny może korzystać z odpowiednego pośrednictwa jeżeli czynności pośrednika zmierzające do pozyskania klienta nie naruszają postanowień zawartych w art. 38 ust. 2.

art. 40

Radca prawny może informować o wykonywaniu zawodu, pozyskiwać klienta oraz wykonywać czynności zawodowe drogą elektroniczną jeżeli:

- a. jest zawsze jednoznacznie identyfikowalny jako nadawca lub odbiorca, w szczególności jeżeli chodzi o adresy poczty elektronicznej lub inne identyfikatory stosowane do wykonywania czynności zawodowych drogą elektroniczną; może jednak używać oznaczeń skrótowych, jeżeli wynika to ze specyfiki komunikacji lub usługi elektronicznej oraz uczciwych praktyk obrotu, a odbiorca lub nadawca wie lub rozsądnie rzecz biorąc winien wiedzieć, że oznaczenia skrótowe są przynależne radcy prawnemu;
- b. nie korzysta z drogi elektronicznej w sposób anonimowy lub na rzecz osób, których nie może jednoznacznie zidentyfikować jako konkretnych klientów lub odbiorców czy nadawców w komunikacji, w szczególności w Internecie (w tym w mediach społecznościowych);
- c. nie tworzy, nie rejestruje (jeżeli to wymagane) lub nie korzysta z form aktywności dostępnych drogą elektroniczną, ich adresów lub warunków korzystania przez użytkowników sprzecznych z prawem, dobrymi obyczajami, zasadami niniejszego Kodeksu, w szczególności o formie, treści, strukturze lub przy zastosowaniu rozwiązań, odesłaniach (linków), słów kluczowych, optymalizacji i pozycjonowania zawierających nieprawdziwe, wprowadzające w błąd, ocenne oznaczenia lub informacje lub w sposób utrudniający innym radcom prawnym dostęp do rynku;
- d. korzysta z form aktywności dostępnych drogą elektroniczną w sposób gwarantujący oddzielenie wykonywania zawodu od swoich prywatnych przekonań, poglądów,

- postaw i działań oraz innej działalności zawodowej, a w przypadku komunikacji elektronicznej w życiu publicznym lub prywatnym nie narusza godności zawodu;
- e. nie wystawia, nie inspiruje lub nie pociąga osobom trzecim za wystawianie pozytywnych lub negatywnych opinii, komentarzy, poleceń, rekomendacji bądź referencji dotyczących wykonywania zawodu przez siebie lub inne osoby, z którymi może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód, a szczególnie w sposób anonimowy, nieprawdziwy lub wprowadzający w błąd;
 - f. przy korzystaniu z mediów społecznościowych (w szczególności serwisów, mikroblogów, blogów, komentarzy, forów, grup dyskusyjnych lub serwisów wymiany zawartości) czyni to w sposób jawny, udziela się w wartościowym społecznie, zawodowo i rzeczowy sposób występując jako przedstawiciel zawodu publicznego zaufania i nie narusza godności zawodu, zachowuje zawodowy dystans, takt, umiar i szacunek dla innych użytkowników;
 - g. przy korzystaniu w całości lub części z udostępnianych i znajdujących się pod kontrolą osób trzecich narzędzi (w tym infrastruktury, oprogramowania, platform, systemów) [tzw. *cloud computing*] uprzedza o tym klienta informując go o tym fakcie;
 - h. dba o dostępność danych przetwarzanych drogą elektroniczną, w szczególności poprzez ich okresową archiwizację;
 - i. dba o zabezpieczenie tajemnicy zawodowej, informując w treści korespondencji elektronicznej o jej objęciu tajemnicą zawodową; zabezpieczenie uznaje się za należyte, jeżeli klient, po uprzednim poinformowaniu go o zagrożeniach związanych z korzystaniem z drogi elektronicznej, domyślnie lub wyraźnie zaakceptował stosowane w komunikacji z nim środki, techniki, sposoby, systemy lub standardy komunikacji elektronicznej domyślnie lub wyraźnie zaakceptował taki sposób komunikacji.

Rozdział 4

Wynagrodzenie. Rodki klienta.

art. 41

1. Wynagrodzenie radcy prawnego obejmuje honorarium i wydatki. Wysokość honorarium lub sposób jego ustalenia powinny zostać uzgodnione z klientem przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej.
2. Wysokość honorarium powinna być ustalana z uwzględnieniem w szczególności koniecznego nakładu pracy, wymaganej specjalistycznej wiedzy, umiejętności i odpowiedniego do świadczenia, stopnia trudności i złożoności sprawy, jej precedensowego bądź nietypowego charakteru, miejsca i terminu świadczenia usługi lub innych szczególnych warunków wymaganych przez klienta, znaczenia sprawy dla klienta, odpowiedzialności wiążącej się z prowadzeniem sprawy, utraty lub ograniczenia możliwości pozyskania innych klientów oraz rodzaju wizerunku z klientem.
3. Okoliczności uzasadniające wysokość honorarium radca prawny może przedstawić klientowi na jego żądanie oraz s dowi dla uzasadnienia wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Wariant I

4. Radcy prawnemu **nie wolno** zawierać z klientem umowy na mocy której klient zobowiązuje się zapłacić honorarium za prowadzenie sprawy wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego jej wyniku, chyba że co innego stanowi przepis prawa. Dopuszczalna jest natomiast umowa, która przewiduje dodatkowe honorarium za pomyślny wynik sprawy zawarta przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy.

Wariant II

4. Radcy prawnemu **wolno** zawiera z klientem przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy umowę na mocy której klient zobowiązuje się zapłaci honorarium za prowadzenie sprawy wyłącznie w razie osiągnięcia pozytywnego jej wyniku (umowa o pozytywnym wyniku sprawy) lub wystąpienia określonych w umowie z klientem warunków-- także w przypadku niepozytywnego wyniku sprawy (umowa o honorarium płatne warunkowo). O ile przepisy prawa nie stanowią inaczej, zakazane jest zawieranie umów przewidujących honorarium wyłącznie w przypadku pozytywnego wyniku sprawy, jeżeli sprawa dotyczy obrony w sprawach karnych, karnych-skarbowych, o wykroczenia, rodzinnych, opiekuńczych, nieletnich, pracowniczych, oraz szkód niemajątkowych, a także skargi konstytucyjnej.
5. Radca prawny nie jest zobowiązany do ponoszenia za klienta opłat i wydatków w prowadzonej sprawie. Radca prawny nie ponosi odpowiedzialności za skutki prawne jakie mogą powstać w następstwie ich nieuiszczenia - o ile klient został przez radcę prawnego wezwany do ich uiszczenia i poinformowany o prawnych skutkach nieuiszczenia.
6. Radcy prawnemu nie wolno wstrzymać wykonania czynności w prowadzonej sprawie z powodu nieotrzymania ustalonego honorarium lub jego części. Jednakże, jeżeli klient go nie zapłaci - radca prawny może na tej podstawie wypowiedzieć zlecenie.

art. 42

1. Pieniądze, papiery wartościowe i inne aktywa majątkowe klienta znajdujące się w posiadaniu radcy prawnego powinny być odpowiednio wyodrębnione i zdeponowane na rachunku odrębnym od innych rachunków radcy prawnego. Nie dotyczy to

przekazanych radcy prawnemu środków na pokrycie opłat i wydatków związanych z prowadzoną sprawą.

2. Radca prawny powinien poinformować klienta o miejscu zdeponowania i sposobie zabezpieczenia tych środków.
3. Wszelki obrót aktywami o których mowa w ust. 1, w tym dokonywany pomiędzy radcą prawnym a klientem, musi być odpowiednio ewidencjonowany i udokumentowany.
4. Radca prawny nie może przekazać środków z rachunku klienta na swój rachunek z tytułu zapłaty wynagrodzenia bez pisemnej zgody klienta.
5. Radca prawny jest zobowiązany na danie klienta lub osoby na rzecz której wykonywa czynności zawodowe wydać środki o których mowa w ust. 1 ów niezwłocznie lub na warunkach zaakceptowanych przez klienta lub tę osobę.

Rozdział 5

Wolność słowa i pisma

art. 43

1. Radca Prawny, korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma nie może przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczo potrzeb.
2. Radca prawny nie może w swych zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym.
3. Radca prawny nie może wiadomie podawać nieprawdziwych informacji o faktach, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta.
4. Radca prawny odpowiada za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczeniem pomocy prawnej, nawet jeżeli ich nie podpisuje.

5. Radca prawny powinien w swoich wystąpieniach zachować umiar i takt, w szczególności przy powoływaniu okoliczności drastycznych lub mało prawdopodobnych.
6. Radca prawny powinien unikać publicznego okazywania swojego osobistego stosunku do klienta, jego osób najbliższych i innych uczestników postępowania.
7. Negatywne nastawienie klienta do strony przeciwnej nie powinno mieć wpływu na postawę radcy prawnego. Postępowanie wobec tej strony powinno być zgodne z ogólnymi zasadami etyki zawodowej, a radca prawny powinien starać się przeciwdziałać zaostrzeniu konfliktu oraz działać taktownie i bez uprzedzenia do strony przeciwnej na rzecz pojednawczego rozwiązania sporu.

art. 44

1. Radca prawny będący pełnomocnikiem, obrońcą lub wiadczyca w sprawie innej pomocy prawnej nie powinien wypowiadać się publicznie, w tym również w mediach, o prowadzonej sprawie.
2. Powyższe ograniczenie stosuje się odpowiednio do innych radców prawnych wykonujących czynności zawodowe w tej samej wieloosobowej strukturze wspólnego wykonywania zawodu (spółce, zespole lub innym podmiocie).
3. Zakaz o którym mowa w ust. 1 nie obowiązuje, gdy publiczna wypowiedź jest uzasadniona interesem klienta i ma na celu, niezgodnie również dla interesu publicznego, poinformowanie opinii publicznej o prowadzonej sprawie. Dotyczy to w szczególności przedstawienia i wyjaśnienia zagadnień prawnych oraz podejmowanych czynności. Dopuszczalne jest również rzeczowe odniesienie się do publicznych wypowiedzi wpływających lub mogących wpłynąć negatywnie na pozycję klienta z uwagi na nieobiektywne, jednostronne lub tendencyjne przedstawienie okoliczności

sprawy i ich ocen , a także przez dających wynik sprawy przed uprawomocnieniem się orzeczenia.

4. Radca prawny wypowiadający się publicznie o jakiegokolwiek sprawie nie może uchylać godności zawodu. Powinien zachować umiar, takt oraz zawodowy dystans wobec sprawy, a informacje o swojej działalności zawodowej ograniczyć do niezbędnej i rzeczowej potrzeby.

Rozdział 6

Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej

art. 45

1. Radca prawny obowiązany jest posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu zawodu.
2. Wysokość sumy ubezpieczenia powinna uwzględniać zakres i rodzaj świadczonych pomocy prawnej, a w szczególności wartość sprawy objętej świadczeniem, stopień skomplikowania występujących zagadnień prawnych i związane z tym przewidywalne ryzyko radcy prawnego.

Jeżeli uwzględnienie tych wymogów nie jest w pełni możliwe należy o tym poinformować klienta przed podjęciem się podjęcia sprawy lub w jej toku.

3. Przed zawarciem pisemnej umowy z klientem, bądź przed rozpoczęciem świadczenia pomocy prawnej radca prawny działający jako przedsiębiorca udostępnia klientowi informacje o posiadanym ubezpieczeniu oraz ubezpieczycielu i zakresie terytorialnym ubezpieczenia.
4. Radca prawny świadczący pomoc prawną zagranicą obowiązany jest posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej wymagane przepisami prawa w państwie goszczącym.

Dział IV

Szczególne zasady wykonywania zawodu

Rozdział I

Wspólne wykonywanie zawodu

art. 46

1. Radca prawny nie może wyrazić zgody na przyjęcie i stosowanie w spółce w której zgodnie z przepisami prawa wykonuje zawód jako wspólnik, jakichkolwiek wewnętrznych procedur lub regulaminów naruszających postanowienia Kodeksu.
2. Radca prawny wykonujący zawód w spółce, o której mowa w ust. 1, w której komandytariuszem, akcjonariuszem lub członkiem jej organów jest osoba niewykonywająca w tej spółce czynności zawodowych radcy prawnego, adwokata, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego, obowiązany jest przestrzegać oddzielenia czynności z zakresu prowadzenia spraw spółki oraz jej reprezentacji od czynności zawodowych w sposób zapewniający niezależność oraz dochowanie tajemnicy zawodowej i unikanie konfliktu interesów.
3. Radca prawny wykonujący jako wspólnik zawód w spółce w której wspólnikami są również, inne osoby z którymi na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód, obowiązany jest posiadać podpisaną przez wszystkich wspólników porozumienie określające:
 - a. postępowanie w sprawie zapobiegania konfliktom interesów,
 - b. sposób zabezpieczania obowiązku dochowania tajemnicy zawodowej w szczególności przy prowadzeniu spraw spółki i jej reprezentowaniu

- c. zasady informowania o świadczeniu usług przez poszczególnych wspólników i spółki oraz o pozyskiwaniu przez nich klientów,
 - d. zasady ustalania wynagrodzeń ponoszonych przez klienta spółki,
 - e. postępowanie, w szczególności wobec klientów, w przypadku zakończenia wspólnego wykonywania zawodu,
 - f. postępowanie w przypadku występień publicznych o świadczonych usługach.
4. Radca prawny wykonujący jako wspólnik zawód w spółce która, stale współpracuje z innymi radcami prawnymi obowiązany jest uzgodnić z nimi na piśmie:
- a. postępowanie w sprawie zapobiegania konfliktom interesów,
 - b. sposób zabezpieczenia dochowania tajemnicy zawodowej przy prowadzeniu spraw im przekazanych,
 - c. postępowanie w zakresie koordynacji pracy prawników spółki oraz radców prawnych stale z nią współpracujących o zapewnienie zachowania zawodowej niezależności.

art. 47

Postanowienia art. 46 stosuje się odpowiednio także do innych form współdziałania w świadczeniu pomocy prawnej, w szczególności w przypadku uczestnictwa radcy prawnego lub spółki świadczącej pomoc prawną w grupach kapitałowych, aliansach, sieciach, wspólnych przedsięwzięciach, konsorcjach lub innych porozumieniach o współpracy.

art. 48

Radca prawny koordynujący pracę zespołu radców prawnych lub zatrudniający innego radcę prawnego nie może naruszać ich niezależności poprzez merytoryczne ingerowanie w treść

zajmowanego stanowiska co do prawa oraz samodzielnie w prowadzeniu sprawy przed sądem lub innym organem orzekającym.

Rozdział 2

wiadczenie pomocy prawnej na rzecz osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej

art. 49

1. Radca prawny wykonujący zawód na podstawie umowy o pracę, bądź umowy o świadczenie stałej pomocy prawnej klientowi, bądź temu osobie prawnej nie może:
 - a. ulec kolizji interesu klienta z interesem jego organów lub jednego z nich albo członków tych organów,
 - b. ulec kolizji interesu klienta z interesem innych podmiotów z grupy kapitałowej klienta, bądź interesem ich organów albo członków tych organów,
 - c. odmówić udzielenia porad, opinii prawnych, lub wyrażenia co do prawa adwokatemu z organów tej osoby prawnej, chyba że umowa z klientem stanowi inaczej.
2. Umowa z klientem lub odrębnie o świadczenie klientowi powinno wskazywać organy i osobę upoważnioną do zasięgnięcia od radcy prawnego stanowiska co do prawa i wyrażenia zgody na podejmowane czynności zawodowe.
3. Umowa z klientem może wskazywać na konieczność brania pod uwagę przez radcę prawnego obok interesu klienta również interesu jego grupy kapitałowej.
4. Stanowisko co do prawa przedstawiane przez radcę prawnego na wniosek jednego z organów klienta radca prawny powinien udostępnić innym organom na ich wniosek, chyba że umowa z klientem stanowi inaczej. Umowa z klientem może regulować udostępnianie takiego stanowiska organom lub osobom z grupy kapitałowej klienta.

5. W razie różnicy stanowisk pomiędzy organami klienta lub członkami jego organów radca prawny nie może występować w roli arbitra lub członek zespołu rozstrzygającego spór. Dotyczy to także organów grupy kapitałowej klienta i ich członków. Powinien natomiast dołożyć profesjonalnych starań dla usunięcia tej różnicy.
6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do świadczenia pomocy prawnej jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną.

Dział

Stosunki z klientem

art. 50

1. Radca prawny nie może podjąć się prowadzenia sprawy jeżeli nie otrzyma zlecenia od klienta albo osoby go reprezentującej albo jeżeli sprawa nie zostanie mu powierzona na podstawie przepisów prawa przez sąd lub inny organ.
2. Podejmując się świadczenia pomocy prawnej radca prawny obowiązany jest przed przystąpieniem do czynności zawodowych ustalić z klientem zakres usługi, wysokość honorarium lub sposób jego wyliczenia a także zasady ponoszenia opłat i wydatków.
3. Na życzenie klienta radca prawny powinien poinformować go o posiadanych ubezpieczeniach o odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu zawodu oraz o organie przyjmującym skargi na działalność zawodową.
4. Radca prawny świadczący pomoc prawną jako przedsiębiorca obowiązany jest przed zawarciem z klientem pisemnej umowy lub przed rozpoczęciem świadczenia pomocy prawnej udostępnić klientowi w sposób i zakresie w sposób wynikający z przepisów prawa informacji w szczególności o firmie w której świadczy pomoc prawną, wpisać do rejestru i na listę potwierdzających uprawnienia do prowadzenia działalności i

wykonywania zawodu, obowiązkiem ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu zawodu.

5. Radca prawny powinien poinformować klienta o dostępnosci pomocy prawnej z urzędu jeżeli taka pomoc przysuguje.
6. Radca prawny udzielający pomocy substytucyjnego powinien umożliwić substytutowi odpowiednie przygotowanie się do podjęcia obowiązków, a substytut powinien potwierdzić przyjęcie pomocy.

art. 51

1. Radca prawny obowiązany jest informować klienta o przebiegu sprawy i jej wyniku, a w szczególności o skutkach podejmowanych czynności procesowych.
2. Radca prawny obowiązany jest uzyskać zgodę klienta na dokonanie czynności procesowych obejmujących wniesienie pozwu, uznanie powództwa, przyznanie się do winy i składanie wyjaśnień przez klienta.
3. Radca prawny powinien przedstawić klientowi pisemną opinię prawną o bezzasadności lub niecelowości wnoszenia środka odwoławczego od orzeczenia w danej instancji, skargi konstytucyjnej lub skargi do sądów i trybunałów organizacji międzynarodowych. Radca prawny obowiązany jest uzyskać zgodę klienta, w miarę możliwości pisemną, na zaniechanie wniesienia takiego środka odwoławczego lub skargi. Odmowa udzielenia zgody przez klienta lub niemożność jej uzyskania z innych przyczyn powinna zostać niezwłocznie udokumentowana w aktach sprawy radcy prawnego.
4. Jeżeli klient nie zgadza się z opinią radcy prawnego o bezzasadności lub niecelowości wniesienia środka odwoławczego, skargi konstytucyjnej lub skargi do sądów i trybunałów organizacji międzynarodowych radca prawny powinien niezwłocznie wypowiedzieć pomoc. Radca prawny może jednak na wyraźne

klienta wnie powoz lub rodek odwoawczy albo zay skarg take po przedstawieniu klientowi pisemnej opinii prawnej o bezzasadno ci lub niecelowo ci takiej czynno ci- chyba, takie e dziaanie naruszaoby w sposob oczywisty ustawowe wymogi. Radca prawny mo e zwróci si do klienta o pisemne potwierdzenie takiego dania i zay je do swoich akt sprawy.

art. 52

Przy prowadzeniu spraw z urz du radca prawny w przypadkach okre lonych w art. 51 Kodeksu powinien post powa w sposób wskazany w przepisach o post powaniu cywilnym, post powaniu karnym lub postepowaniu przed s dami administracyjnymi.

art. 53

Stosunki pomi dzy radc prawnym a klientem powinny by oparte na zaufaniu. Utrata zaufania mo e by podstaw wypowiedzenia peomocnictwa przez radc prawnego.

art. 54

Radca prawny nie mo e odmówi wydania klientowi na jego wniosek, po zako czeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadzi spraw , otrzymanych od niego dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadziRadca prawny nie mo e uzale nia wydania tych dokumentów od uregulowania przez klienta nale no ci.

art. 55

Radca prawny rezygnuj c z prowadzenia sprawy powinien bra pod uwag by klient dla ochrony swoich interesów móg skorzysta z pomocy prawnej innej osoby.

Dział VI

Stosunek do sądów i urzędów

art. 56

1. Radca prawny powinien dbać o to, aby jego zachowanie nie naruszyło powagi sądu, urzędu lub innych instytucji przed którymi występuje, a także, by jego wystąpienia i zadawane pytania nie naruszały godności osób uczestniczących w postępowaniu
2. Radca prawny powinien wykazywać opanowanie i takt także w przypadku niewłaściwego zachowania się osób biorących udział w postępowaniu

art. 57

Radca prawny nie może publicznie okazywać swojego osobistego stosunku do pracowników wymiaru sprawiedliwości, organów i innych instytucji przed którymi występuje, a także do klientów oraz osób których dotyczy czynność przez niego wykonywana.

art. 58

Podczas widzenia z osobami pozbawionymi wolności radca prawny powinien dbać o zachowanie powagi i godności zawodu.

Dział VII

Stosunki pomiędzy radcami prawnymi

art. 59

1. Radca prawny obowiązany jest przestrzegać lojalności i koleżeństwa wobec członków samorządu radców prawnych

2. Radca prawny powinien powstrzymać się od działania naruszającego lojalność wobec radcy prawnego z nim współpracującego w kancelarii również po zakończeniu tej współpracy.
3. Radcy prawnemu nie wolno podejmować czynności zmierzających do pozbawienia innego radcy prawnego zatrudnienia lub utraty klienta, chyba że wynika to z jego obowiązków przewidzianych prawem.

art. 60

Radcy prawnemu nie wolno porozumiewać się z przeciwnikiem klienta z pominięciem jego pełnomocnika lub jego obrońcy.

art. 61

1. Radca prawny powinien zwracać uwagę na czynniki samorządowe postępujące niezgodnie z zasadami etyki zawodowej.
2. Radca prawny może być związany z wykonywaniem zawodu skargą na innego radcę prawnego - wyłącznie do właściwego organu samorządu radców prawnych.
3. Niedopuszczalne jest wypowiadanie przez radcę prawnego wobec osób trzecich negatywnej opinii o czynnościach zawodowych innego radcy prawnego chyba, że potrzeba albo obowiązek takiej oceny wynikają z zadań lub uprawnień samorządowych.
4. Radca prawny wydając opinię o wykonywaniu zawodu przez innego radcę prawnego obowiązany jest wysłuchać opiniowanego, oraz dochować obiektywizmu i rzeczowości.

art. 62

Wariant I

1. Przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych radca prawny powinien dowiedzieć się od klienta czy w tej samej sprawie nie działają na jego rzecz inny radca prawny. Jeżeli takie działanie ma miejsce radca prawny:
 - a. informuje dotychczasowego doradcę, pełnomocnika lub obrońcę o podjęciu świadczenia pomocy prawnej w tej sprawie,
 - b. ustala z dotychczasowym doradcą, pełnomocnikiem lub obrońcą oraz klientem zasady współpracy jeżeli jest to uzasadnione interesem klienta lub klient tego oczekuje,
 - c. nie podejmuje działań mających na celu podważenie zaufania klienta do dotychczasowego doradcy, pełnomocnika lub obrońcy.

Wariant II

1. Przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych radca prawny powinien dowiedzieć się od klienta czy w tej samej sprawie nie działają na jego rzecz inny radca prawny lub osoba z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód. Jeżeli takie działanie ma miejsce radca prawny:
 - a. informuje dotychczasowego doradcę, pełnomocnika lub obrońcę o podjęciu świadczenia pomocy prawnej w tej sprawie,
 - b. ustala z dotychczasowym doradcą, pełnomocnikiem lub obrońcą oraz klientem zasady współpracy jeżeli jest to uzasadnione interesem klienta lub klient tego oczekuje,
 - c. nie podejmuje działań mających na celu podważenie zaufania klienta do dotychczasowego doradcy, pełnomocnika lub obrońcy

Wariant 1

2. Przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych radca prawny powinien dowiedzieć się od klienta czy w tej samej sprawie i w podobnym zakresie nie działał wcześniej uprzednio na jego rzecz inny radca prawny.

Wariant II

2. Przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych radca prawny powinien dowiedzieć się od klienta czy w tej samej sprawie i w podobnym zakresie nie działał wcześniej uprzednio na jego rzecz inny radca prawny lub osoba z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód.
3. W przypadkach o których mowa w ust. 1 i 2 dotychczasowy lub uprzedni radca prawny świadczy klientowi pomoc prawną informuje radcę prawnego przystępującego do sprawy lub ją przejmującego o istotnych okolicznościach sprawy, a na życzenie klienta wydaje mu niezwłocznie dokumenty związane ze sprawą.
4. Radca prawny przystępujący do sprawy lub ją przejmujący powinien poinformować klienta o potrzebie rozliczenia się z dotychczasowym lub uprzednim doradcą, pełnomocnikiem lub obrońcą, a jeżeli jest to uzasadnione, rozliczyć z nim otrzymane wynagrodzenie.

art. 63

Radca prawny po przyjęciu od klienta nie będącego radcą prawnym pełnomocnictwa w sporze w którym po stronie przeciwnej występuje inny radca prawny jako pozwany, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o sprawie dziekana rady okręgowej izby radców prawnych do której należy. Obaj radcowie prawni obowiązani są podjąć przy udziale dziekana prób polubownego rozstrzygnięcia sporu.

art. 64

W razie zwi zanego z wykonywaniem zawodu sporu pomi dzy radcami prawnymi s oni obowi zani przed skierowaniem sprawy do s du podj prób polubownego jego rozstrzygni cia po zawiadomieniu i przy udziale dziekana rady okr gowej izby radców prawnych do której nale y jeden z nich. Obowi zek zawiadomienia dziekana spoczywa na radcy prawnym wszczynaj cym spór.

art. 65

Radcowie prawni powinni udziela sobie pomocy i s y rad w sprawach zwi zanych z wykonywaniem zawodu, o ile nie szkodzi to interesom klienta.

art. 66

1. Radca prawny obowi zany jest zawiadomi pe omocnika strony przeciwnej w sporze o podj tych lub zamierzonych czynno ciach procesowych zmierzaj cych do odroczenia lub zawieszenia post powania b d zmiany kolejno ci spraw na wokandzie.
2. Radca prawny przekazuj c spraw innemu radcy prawnemu obowi zany jest udost pni mu bez zb dnej zw ki dokumenty i informacje zwi zane ze spraw .

Dzia VIII

Stosunki radcy prawnego z samorz dem

art. 67

Korzystanie z czynnego prawa wyborczego oraz pe enie funkcji w organach samorz du radców prawnych jest prawem i obowi zkiem cz enka tego samorz du .

art. 68

1. Radca prawny obowiązujący jest szczeniwy i lojalny wobec organów samorządu radców prawnych
2. Radca prawny obowiązujący jest stosowany do uchwał organów samorządu radców prawnych odnoszących się do wykonywania zawodu, etyki zawodowej oraz statusu prawnego członka samorządu.

art. 69

1. Radca prawny obowiązujący jest współpracujący z organami samorządu radców prawnych w sprawach związanych z jego funkcjonowaniem i zadaniami oraz w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania Kodeksu.
2. Radca prawny wezwany przez dziekana, wicedziekana, rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę, a także sąd dyscyplinarny obowiązujący jest stawiać się w wyznaczonym terminie, a w razie zaistnienia poważnej przeszkody usprawiedliwić niestawiennictwo
3. Radca prawny wezwany do złożenia wyjaśnień w sprawach wynikających z ustawowych zadań samorządu radców prawnych zgodnie z Kodeksem obowiązujący jest złożyć wyjaśnienia w wyznaczonym terminie.

art. 70

Radca prawny wykonujący obowiązki patrona winien uczynić wszystko dla przygotowania aplikanta do wykonywania zawodu, przekazywać mu wiedzę i doświadczenie oraz kształtować jego postawę etyczną.

art. 71

1. Radca prawny przy pełnieniu funkcji w samorządzie radców prawnych obowiązany jest kierować się zadaniami tego samorządu, interesami zawodowymi radców prawnych oraz wolą wyborców.
2. Radca prawny któremu powierzono funkcję w organach samorządu obowiązany jest rzetelnie i z najwyższą starannością wypełniać przyjęte obowiązki, a w szczególności:
 - nie może wykorzystywać tej funkcji we własnych sprawach bądź dla własnych korzyści albo korzyści osób mu najbliższych
 - powinien traktować równoprawnie wszystkich członków samorządu
 - powinien w granicach swoich zadań możliwie szybko informować, pomagać i radzić członkom samorządu.
3. Radca prawny składający rezygnację z powierzonej mu funkcji obowiązany jest ją umotywić.
4. Radca prawny, któremu prawomocnie wymierzono karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu powinien powstrzymać się od wykonywania funkcji w samorządzie, co oznacza konieczność złożenia rezygnacji oraz niekandydowania w wyborach a także do zatarcia skazania.

art. 72

Radca prawny, który wykonując obowiązki powierzone mu w samorządzie uzyska wiadomości dotyczące spraw osobistych innego radcy prawnego może je ujawnić i wykorzystać wyłącznie dla prawidłowej realizacji powierzonych mu zadań.

art. 73

Radca prawny obowiązany jest do terminowej zapłaty składek samorządowej, składek na ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej oraz opłat, kosztów postępowania dyscyplinarnego i innych należności samorządu radców prawnych.